Utbildningsplan 2026

SBK Testledare MH

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄNT 1
GENOMFÖRANDE 3
UTBILDNINGSMÅL 7
INNEHÅLL - LÄRANDEMÅL 7
EXAMINATION 8

Utskottet för avel och hälsa

Svenska

Brukshundklubben

2026-01-01

Utbildningsplan SBK Testledare MH.

ALLMÄNT

Gäller från:	2026-01-01
Fastställd av:	Svenska Brukshundklubbens Utskott för avel och hälsa.
Mål	Efter genomgången utbildning ska testledare ha god kunskap om och goda färdigheter i momentens material och uppbyggnad, figurantarbete, genomförande av prov, läsa och hantera hund och förare samt kunna agera i samtliga moment i enlighet med utförandeanvisningarna.
Syfte	Testledaren är ansvarig för hela beskrivningens genomförande och ska därmed ta ansvar för att beskrivningen genomförs så likvärdigt som möjligt för samtliga deltagande ekipage.
Målgrupp	MH figuranter, M3
Utbildningsansvar	SBK distrikt / rasklubb
Utbildningsarrangör	SBK distrikt, lokalklubb eller rasklubb
Utbildare	Lärare auktoriserade av SBK:s Utskott för avel och hälsa
Kursadministration	SBK distrikt / rasklubb
Förkunskapskrav	Vara SBK-medlem MH figurant med avståndslek + tjänstgjort som MH-figurant vid minst 5 tillfällen Gått kursen Mera Mentalkunskap (M3) Rekommendation från distrikt/rasklubb/lokalklubb alternativt beskrivare Rekommenderad ålder 18 år
Examination	För godkännande krävs fullständig närvaro. Examination sker genom skriftligt teoriprov samt praktiskt prov med 2 hundar av olika ras men båda av brukshundras. Läraren och en kontrollant, lärare auktoriserad av SBK och utsedd av ansvarigt distrikt, avgör om eleven har tillräckliga kunskaper för att agera som testledare officiellt. Detta baseras på kursledarens totala omdöme av kursdeltagarens visade lämplighet under kursen samt genomförandet av det praktiska provet samtliga moment. Läraren informerar aktuellt distrikt som utfärdar kompetensbevis och auktoriserar samt skriver ut testledarkort med behörighet. Testledaren ska registreras i SBK Medlem Online.
Omfattning	Ca 4 timmar eget arbete inför kursstart. Ca 8 timmar teori, administration, ansvar och banbygge. Ca 8 timmar praktik i testledarens roll vid utförande av momenten. Ca 2 timmar/deltagare examination, minst 2 hundar av brukshundras.

Utbildningsplan SBK Testledare MH.

Arbetsformer	Diskussioner, grupparbeten med redovisning och föreläsningar. Övning i att praktiskt kunna omsätta de teoretiska kunskaperna inför grupp.
Litteratur	- Allmänna Anvisningar MH - Regler MH - Utförandeanvisningar MH - Etisk policy för prov och tävlingar - Oacceptabelt beteende - Förvaring vid träning och tävling

GENOMFÖRANDE

Förberedning	Inför kursstart ska deltagarna läsa dokumenten i litteraturlistan
Inledning	Presentation av deltagare och lärare, gå igenom mål, syfte och krav för utbildningen
Administration	Information om SBK Tävling Anmälan i SBK Tävling, PM, Protokoll, Deltagarlistor Administration i samband med beskrivning. Testledarens ansvar, kan handläggas av arrangör. och distrikt för kännedom. Redovisning i SBK tävling. ”Domarrapport”
Teori	Diskutera syftet med MH och varför retningsgraden måste vara så lika som möjligt för alla hundar oavsett provort. Diskutera retningssituationer: - Väckning - Handlingsprogram - Avslutning Diskutera vilket stöd som finns i utförandeanvisningarna för att uppnå likvärdig retningsgrad i de olika momenten.

Utbildningsplan SBK Testledare MH.

Samarbete mellan funktionärer, testledare och beskrivare	Organisation och arbetsfördelning, figuranter (vem gör vilka moment). Kommunikation mellan beskrivare, testledare och förare. Skapa goda förutsättningar för att ge varandra positiv kritik. Bygga MH bana i god tid. Vid behov använda en provhund för att kontrollera genomförandet och se till att ha en bra kontakt med beskrivare och figuranter under provet. Manuell hare.
Testledarens roll	Kursledaren går igenom och diskuterar testledarens funktion och roll. Testledaren har ansvar för provet, banan, provets genomförande, administrativa uppgifter samt att bestämmelser och anvisningar följs. Viktigt att det är testledaren som äger det ansvaret, inte beskrivaren. Bestämmelser, Utförandeanvisningar och Nycklar Attityder och etik (testledaren ansvarar för att etisk policy följs av samtliga funktionärer) Protester (känna till regler)
Praktik med hund	Banbygge: kursledaren går igenom varje moment på MH banan utifrån perspektivet att testleda förare och hund. Bygga en ny bana med hänsyn till förutsättningar på platsen. Av SBK utsedd bankontrollant kan kontaktas för att få tips och råd om ny bana eller justering av befintlig bana. Kontrollera materialet i god tid. Förbereda testbanan så att allt är klart senast 30 minuter innan första start. Allt ska vara testat och funktionellt – första hunden är en officiell beskrivning, inte en provhund!

Utbildningsplan SBK Testledare MH.

Genomförande av moment och avreaktioner

Allmänt

Samtliga i utbildningen ska ges tillfälle att öva sig i att hantera flertalet hundar av olika raser – företrädesvis brukshundraser.
Tillfråga eventuellt en grundkurs på klubben om de vill ställa upp med sina hundar, det kan vara nyttig träning även för dessa hundar.
Stort fokus ska läggas på vikten av lika retningsgrad för alla hundar – det är grunden för en rättvis beskrivning.
Var noggrann med att följa angivna mått, distanser och tider enligt utförandeanvisningarna – detta kan och måste vi göra lika på alla banor. Använd alltid tidtagarur för moment som kräver tidtagning – att räkna i huvudet kommer att leda till onödiga variationer under dagens gång.
Avreaktion OBS! Viktigt att hunden får undersöka och avreagera färdigt vid varje moment innan man går vidare med passager och nya moment.
Diskutera vems ansvar det är att bedöma avreaktion och hur detta kommuniceras mellan beskrivare och testledare.

Kontakt hälsning – TL får inte ha träffat hunden före beskrivningen. Ge hunden tid att få en relation till testledaren innan samarbete och hantering inleds.
Fokus på hur och när testledaren hälsar på hunden. Ge hunden ny möjlighet till hälsning om den inte sker spontant.
Lugn och trygg med hunden. Diskutera hur testledarens attityd påverkar hunden.

Samarbete - Diskutera hur testledaren ska bjuda på förnyad kontakt och genomför halvhalter under promenaden.
Diskutera hur testledaren på bästa sätt hanterar återtransporten till föraren inför starten av hanteringen, där testledaren ska hålla kvar hunden i kopplet och överlämna koppelöglan till föraren.

Hantering – hantering genomförs under tystnad
Påpeka att testledaren har en mycket viktig roll gällande hundhanteringen. Diskutera hur en osäker testledare påverkar hunden vid hantering. En hund som av någon anledning blir negativt påverkad av testledaren bär med sig detta under hela provet.
Diskutera i vilka fall hanteringen ska avbrytas och hur det kommuniceras med beskrivaren.

Agera i lekmoment
Öva kastleken med hundar som har ett stort lekintresse. Öva dragkamp med hundar av olika lekintresse, diskutera hur testledaren ska agera för att bjuda in hunden.
Många förare kan inte kasta leksaken på ett lättfångat sätt. Gör det inte för svårt genom att hålla det avstånd mellan TL och förare som är angivet i anvisningarna.

Förföljande och gripande – samspel krävs mellan figurant som startar elharen och TL. Tänk på att hund som inte nått fram till bytet vid första jakten ska kopplas och tas med in i banan enligt anvisningarna.

Aktivitetsnivå – påtala för föraren att hunden ska hållas i långt koppel, men att man ändå kan försöka att vara följsam med kopplet så att hunden inte trasslar in sig.

Avståndslek – kom överens med avståndsfigurant om denna behöver TLs hjälp att räkna tiden för lek eller passivitet.

Överraskning/ Ljudkänslighet – Tänk på att ge information om utförandet till föraren innan ni kommer till startpunkten för att undvika onödiga pauser. Påminn föraren kort om att stanna och släppa kopplet.

Spöken – Kontrollera vindriktningen inför varje hund. Tänk på att inte stå för nära hund/förare, minst 3m enligt anvisningarna. Starta spöken med minsta möjliga signal för att inte flytta hundens fokus mot TL. Gör ingen åtgärd om hunden står riktad åt annat håll än spökena, ge den tid att själv upptäcka vad som pågår.

Skott – kontrollera vindriktningen. Instruera föraren att fortsätta leka med hunden även om den reagerar på skotten. Mycket viktigt att hund som inte vill kampa inte tvingas till kamplek – detta moment beskriver skottfasthet och inte lekfullhet. Hund som inte kampar ska i stället aktiveras genom rörelse (se anvisningar).

Förarinfo

Möte med föraren – ta hand om föraren på ett positivt sätt – informera föraren mellan momenten (minst 10 meter bakom utgångsläget).

Diskutera hur man som testledare ger relevant information till föraren inför momenten – kort och koncis information som föraren har möjlighet att komma ihåg och agera efter.

Praktiskt instruera förare inför varje moment. Diskutera vad man kan prata med föraren om under förflyttningar eller vid väntan på start av nästa moment.

Samspel med figuranter

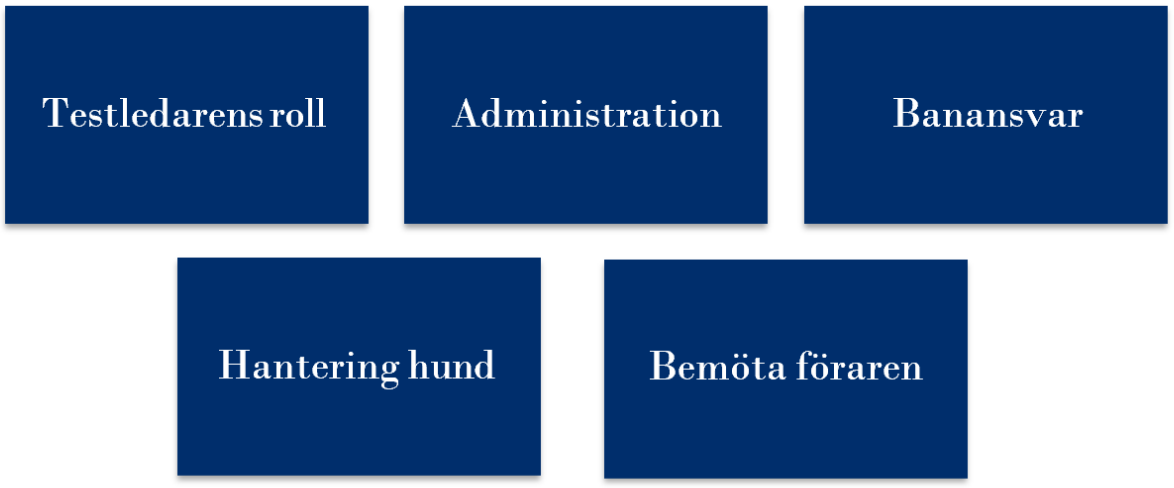
TL ansvarar för att varje figurant är medveten om vilka moment den ska genomföra. Håll genomgång med figuranterna inför start av första hund och säkerställ en tydlig fördelning av uppgifter. Påtala också vikten av säker vapenhantering, att skytten måste använda hörselskydd, samt att handtecken för ”skjut” samt ”avbryt – inga fler skott” är förstådda.

Examination

Examinationen genomförs som praktiskt prov vid separat tillfälle. Varje deltagare ska agera i rollen som testledare för minst 2 hundar i samtliga moment likvärdigt ett officiellt prov. Provhundarna ska inte vara av samma ras och ska vara företrädesvis av brukshundras. För godkännande krävs följande:

- Förmåga att hantera av olika typer av hundar på ett lugnt och tryggt sätt.
- Förmåga att genomföra samtliga moment enligt utförandeanvisningarna.
- Förmåga att bemöta föraren på ett korrekt sätt.
- Förmåga att ge föraren tydliga instruktioner inför varje moment.
- Förmåga att vid behov kommunicera med beskrivare och figuranter under pågående prov.

INNEHÅLL – LÄRANDEMÅL

Utbildningsplan SBK Testledare MH.

UTBILDNINGSMÅL

Efter avslutad utbildning ska kursdeltagaren ha mycket god kunskap om:

- Bestämmelser och regelverk.
- Utförandeanvisningar för mentalbeskrivning
- Mentalbeskrivningens praktiska utformning och uppbyggnad
- Att hantera olika typer av hundar och bemöta föraren på ett korrekt sätt

EXAMINATION

CERTIFIKAT

SBK Testledare MH xxxxx

tilldelat

Certifikatet är utfärdat av
Svenska Brukshundklubben

Datum

Distriktets underskrift

Brukshundklubben

För godkännande krävs att deltagaren har:

- ✓ 100 % närvaro på praktikträffarna
- ✓ godkänt kunskapsprov
- ✓ godkänt praktiskt prov
- ✓ gott förhållningssätt mot hund och föra

Brukshundklubbens mål är att utbilda kompetenta funktionärer som är goda representanter för organisationen